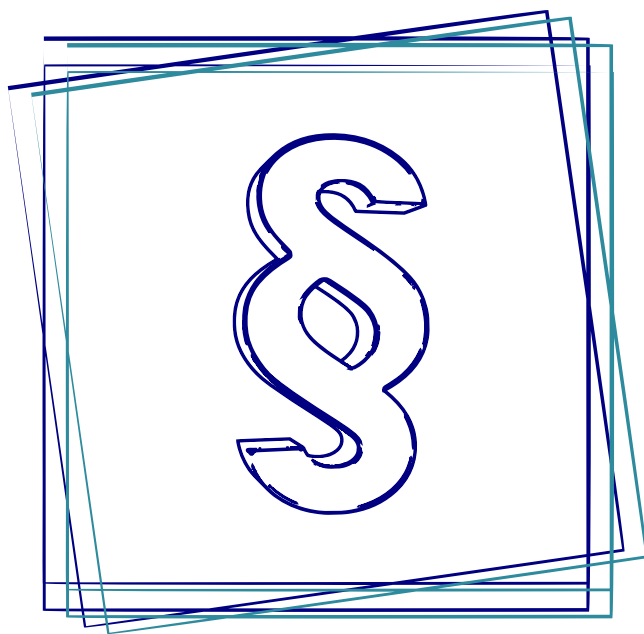

ZADŁUŻENIA KREDYTOWE

I ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA DŁUGI INNYCH CZ. 2

NIEZBĘDNIK PRAWNY

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

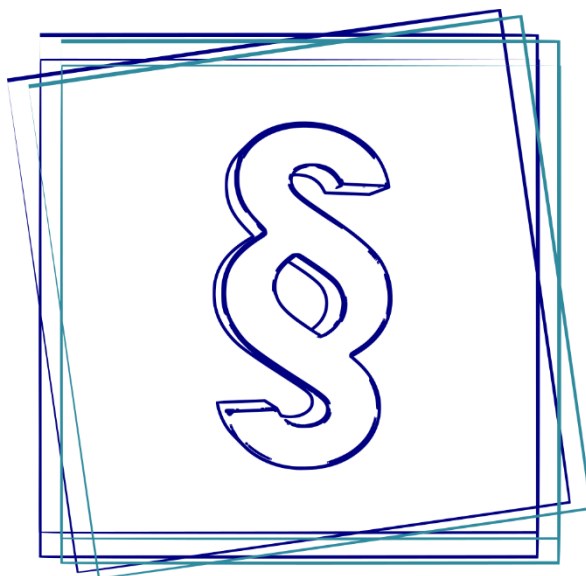
Ministerstwo
Sprawiedliwości

Dotacja została udzielona ze środków Powiatu Gliwickiego

Spis treści

Spis treści.....	2
1. Wstęp	3
2. Zadłużenia kredytowe i pożyczkowe	4
a. Kto ponosi odpowiedzialność za zaciągniętą pożyczkę bądź kredyt?.....	4
b. Kredyt czy pożyczka	5
c. Spirala zadłużenia	6
3. Odpowiedzialność poręczycieli za długi innych	7
a. Czym jest poręczenie?	8
b. Co warto wiedzieć przed poręczeniem kredytu?	9
c. Co zrobić, gdy dłużnik nie płaci?	10

1. Wstęp

W 2024 roku dług Polaków sięgnął granicy dziesiątek miliardów złotych. Coraz więcej Polaków nie stać na spłacanie swoich zobowiązań finansowych. Konsumpcyjny tryb życia większości z nas powoduje, iż nabywamy coraz to nowe dobra materialne.

Niejednokrotnie zdarza się tak, że do nabycia określonego dobra musimy zaciągnąć pożyczkę czy kredyt. W wielu przypadkach decyzja o pożyczce czy kredycie kończy się powstaniem długu, sprawą w sądzie czy w końcu egzekucją komorniczą. W niniejszym poradniku postaramy się przybliżyć Państwu możliwości wyjścia z tej jakże trudnej sytuacji.

W przypadku pytań oraz potrzeby uzyskania porady prawnej zachęcamy do korzystania z usług Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej oraz Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego prowadzonych przez nasze Stowarzyszenie, których wykaz znajduje się na stronie internetowej <https://dogma.org.pl/lokalizacje/powiat-gliwicki/>

2. Zadłużenia kredytowe i pożyczkowe

To szczególnie częsty przypadek odpowiedzialności za dług w XXI wieku. Dzisiejsze czasy to czasy pełnoprawnego konsumpcjonizmu, co oznacza, że coraz większa część społeczeństwa, aby móc korzystać z określonych dóbr materialnych (własne mieszkanie, dom, samochód) zaciąga kredyty i pożyczki, albowiem ich sytuacja majątkowo-ekonomiczna nie pozwala im na opłacenie tychże dóbr w całości z własnych środków pieniężnych.

Przy zaciąganiu zobowiązania pożyczkowego czy kredytowego pamiętać trzeba, iż za każdy razem zobowiązanie takie będzie stanowiło obciążenie budżetu domowego pożyczkobiorcy, czy kredytobiorcy.

a. Kto ponosi odpowiedzialność za zaciągniętą pożyczkę bądź kredyt?

PRZYKŁAD

Jeśli zobowiązanie takie zaciąga ktoś nie mający żony, męża, ani dzieci, to odpowiada za zaciągnięte zobowiązanie całym swoim majątkiem. Oznacza to, że jeśli po jego stronie powstanie dług, to pełną odpowiedzialność za ten dług ponosi właśnie ta osoba, która zawarła umowę pożyczki czy kredytu. Natomiast bardzo istotnym jest również to, iż jeżeli jeden z małżonków chce zaciągnąć zobowiązania pożyczkowe czy kredytowe, to, co do zasady nie potrzebuje zgody drugiego małżonka na zaciągnięcie takiego zobowiązania.

Jeżeli pomiędzy współmałżonkami nie została zawarta rozdzielność majątkowa, to za zaciągane zarówno przez każdego z małżonków osobno, jak i przez oboje małżonków zobowiązania, odpowiadają oni tak majątkiem

osobistym, jak i majątkiem wspólnym. Dopiero tzw. intercyza powoduje, że za określone zobowiązania, małżonkowie odpowiadają wyłącznie majątkiem osobistym a nie wspólnym.

b. Kredyt czy pożyczka?

Chociaż terminy „kredyt” i „pożyczka” często bywają traktowane jak synonimy, to z punktu widzenia prawa określają różne produkty. Kredytodawcami mogą być jedynie banki lub SKOK-i, a pożyczkodawcami mogą być nie tylko instytucje finansowe, lecz także parabanki, firmy pożyczkowe, a nawet osoby prywatne (np. rodzina czy znajomi). Do kwoty tysiąca złotych umowa pożyczki może mieć dowolną formę. Dopiero powyżej tej kwoty musi być sporządzona na piśmie. Pożyczkobiorca nie musi się tłumaczyć, na co potrzebuje pieniędzy. Pożyczki wiążą się zazwyczaj z mniejszymi formalnościami.

Zadłużenia pożyczkowe czy kredytowe są najczęściej efektem braku wiedzy konsumentów na temat zagrożeń, jakie czyhają na nich na rynku usług finansowych. Konsument nie posiada również szeregu informacji niezbędnych do tego, aby ocenić, czy mogą pozwolić sobie na zaciągnięcie określonej pożyczki czy kredytu oraz czy skorzystanie z oferty jednej czy drugiej firmy nie „wpakuje” ich w kłopoty finansowe.

Część osób, które nie mają zdolności kredytowej, aby wziąć kredyt np. w banku lub SKOK-u, nadal może jednak interesować się ofertą pożyczek udzielanych przez parabanki. Firmy pożyczkowe przyciągają także osoby, które z uwagi na problemy ze spłatą wcześniejszych kredytów lub pożyczek nie mogą się pochwalić dobrą historią kredytową.

Pożyczki „bez BIK” lub dla osób nieposiadających zdolności kredytowej są jednak zazwyczaj bardzo drogie. Następstwem tego jest popadnięcie w tzw. spiralę zadłużeń.

PRZYKŁAD

Wiele parabanków udziela pożyczki tylko na dowód osobisty, nie pytając o źródło dochodu, nie badając zdolności kredytowych. Na takie firmy trzeba jednak bardzo uważać, ponieważ, mimo szybko uzyskanej gotówki za chwilę popadniemy w poważne kłopoty finansowego, albowiem firmy te obciążają nas kwotami niejednokrotnie wyższymi od kwoty pożyczki, wprowadzają nas w błąd, co do czasu spłaty pożyczki wskazując np. na raty miesięczne, kiedy z umów wielokrotnie wynika obowiązek spłat rat tygodniowo.

c. Spirala zadłużenia

O spirali zadłużenia, zwanej również pętlą zadłużenia, mówi się, gdy kredytobiorca nie jest już w stanie spłacać zaciągniętych długów, ponieważ wysokość rat np. kredytu hipotecznego, pożyczki na samochód i „chwilówki” na luksusowe wakacje zaczyna przewyższać możliwości spłaty.

Niekiedy przyczyną takiego stanu rzeczy jest nagła ciężka choroba, utrata dobrze płatnej pracy, śmierć członka rodziny, który był jedynym żywicielem rodziny, lub zamknięcie firmy z powodu zdarzeń losowych. Czasem zaś wprost w pętlę zadłużenia prowadzą: beztroska, rozrzutność

i nieprzemyślane decyzje o wzięciu kolejnych kredytów i pożyczek, niepoprzedzone właściwą analizą własnej sytuacji finansowej.

Osoby znajdujące się w spirali zadłużenia powinny nie tylko przestać zaciągać nowe pożyczki, lecz także do minimum ograniczyć wszystkie wydatki, znaleźć dodatkowe źródła dochodu, opracować budżet domowy i poszukać bezpłatnej pomocy prawnej oraz porady specjalisty, z którym ustalą plan wyjścia z zadłużenia.

Aby zyskać motywację do mocnego zaciśnięcia pasa, za pierwsze oszczędności można spłacić najmniejszy kredyt i w ten sposób pozbyć się pierwszego z wierzycieli. Po wyjściu z długów trzeba zaś zacząć jak najszybciej budować „osobisty fundusz bezpieczeństwa finansowego”, czyli po prostu własne oszczędności, aby nigdy więcej nie musieć się zadłużać.

3. Odpowiedzialność poręczycieli za długi innych

Poręczyciel, czyli inaczej żyrant, to osoba, która zobowiązuje się przed bankiem do spłaty kredytu w sytuacji, gdyby przestał go spłacać główny kredytobiorca. Z prawnego punktu widzenia poręczenie jest ważne, dopóki dług nie zostanie spłacony. Należy pamiętać, że poręczenie ma negatywny wpływ na zdolność kredytową, ponieważ bank traktuje poręczony kredyt jak normalne zobowiązanie osoby starającej się o kredyt. W przypadku, gdy dłużnik, za którego poręczono, przestał spłacać kredyt, ten obowiązek przechodzi na poręczyciela.

a. Czym jest poręczenie?

Poręczenie to jedna z popularnych metod wykorzystywanych w celu zabezpieczenia na wypadek nie wywiązania się konkretnej osoby z zobowiązania np. pożyczkowego czy kredytowego. Odpowiedzialność poręczyciela jak dłużnika solidarnego polega na tym, że z chwilą, gdy dług główny staje się wymagalny, wierzyciel może według swego wyboru żądać całości lub części świadczenia od dłużnika głównego i poręczyciela łącznie lub od każdego z nich z osobna, przy czym aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela obaj dłużnicy pozostają zobowiązani.

Żyrant kredytu zwany bywa również poręczycielem bądź gwarantem kredytu. Jest to osoba, która zobowiązuje się do spłaty kredytu w momencie, gdy główny kredytobiorca zalega ze spłatą. Oznacza to więc, że poręczenie kredytu może wiązać się z koniecznością regulowania rat za nie naszą pożyczkę.

Nawet w przypadku poręczenia dla zaufanych osób mogą pojawić się problemy. Poręczyciel ma prawo do informacji o stanie spłaty kredytu, dzięki któremu może reagować na niepokojące sygnały. Najlepszym źródłem takiej informacji jest raport BIK. Poręczyciel w swoim własnym raporcie znajdzie informacje na temat tego, jak jest spłacany kredyt, który poręczył. Warto w takiej sytuacji również uruchomić alerty BIK informujące o pogarszającej się historii kredytowej. Jeśli więc z powodu opóźnień w spłacie poręczonego kredytu pogorszy się historia kredytowa poręczyciela – BIK wyśle stosowne powiadomienie.

PRZYKŁAD

Najczęstszym przykładem problemów osób ponoszących odpowiedzialność za długi innych np. długi pożyczkowe czy kredytowe wynikały nie tylko z podpisania umowy poręczenia, żyrowania, ale także z zawarcia np. z parabankiem deklaracji wekslowej i podpisania weksła. Ten typ odpowiedzialności jest bardzo rygorystyczny, albowiem na podstawie deklaracji wekslowej i samego weksła o wiele łatwiej jest dochodzić swoich należności w sądzie, niż na podstawie tylko umowy pożyczki. Konsumencie zdeterminowani potrzebą zaciągnięcia pożyczki czy kredytu nie zwracają na te okoliczności żadnej uwagi.

b. Co warto wiedzieć przed poręczeniem kredytu?

Zanim konsument zdecyduje się na poręczenie kredytu, powinien dokładnie zapoznać się z warunkami zawieranej umowy. Szczególną uwagę zwrócić należy na to w jakim stopniu będzie odpowiadał za dług, na jaki okres żyruje kredyt. Umowa poręczenia powinna zawierać okres, w którym konsument odpowiada za uregulowanie należności w przypadku, gdyby kredytobiorca nie wywiązał się ze swoich obowiązków. Warto zastrzec w umowie, aby bank w pierwszej kolejności wykorzystał wszystkie pozostałe możliwości wyegzekwowania długu (np. hipoteka na nieruchomości kredytobiorcy). W ten sposób zyskuje się pewność, że cały ciężar zobowiązania nie spoczywa na konsumencie. Ponadto w umowie powinien być zapis, mówiący o tym, że bank poinformuje niezwłocznie konsumenta o zaległościach płatniczych kredytobiorcy, dzięki czemu będzie on mógł jak najszybciej podjąć odpowiednie kroki zmierzające do uregulowania długu.

Co więcej, osoba, która wzięła kredyt, powinna zawiadomić konsumenta o spłacie długu. Jeśli zarówno poręczyciel, jak i kredytobiorca uregulują zobowiązanie, główny dłużnik musi zwrócić żyrantowi wpłaconą przez niego kwotę.

c. Co zrobić, gdy dłużnik nie płaci?

W każdym razie, gdyby doszło jednak do sytuacji, w której osoba, która zaciągnęła np. pożyczkę czy kredyt, przestała spłacać to zobowiązanie, to pierwszym krokiem wierzyciela, w przypadku, gdy kontrahent opóźnia uregulowanie zobowiązania jest niezwłoczne poinformowanie o tym poręczyciela. W przeciwnym wypadku może on odpowiadać za szkody powstałe w wyniku opóźnienia, np. narosłe odsetki. Ważną kwestią dla poręczyciela jest zawiadomienie dłużnika o tym, że wierzyciel żąda zapłaty. Dodatkowo wzywa dłużnika do wzięcia udziału w sprawie i możliwie jak najszybszego jej rozwiązania.

Stowarzyszenie Na rzecz Poradnictwa Obywatelskiego DOGMA - informacje

Stowarzyszenie „DOGMA” od ponad 20 lat prowadzi działalność poradniczą na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i będących w trudnej sytuacji życiowej.

Nasza organizacja od 2016 roku realizuje zadania wynikające z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej i posiada Certyfikat dla organizatorów placówek poradniczych dot. Modelu Wsparcia dla Poradnictwa Prawnego i Obywatelskiego, wyd. dnia 12.01.2014 r. przez Fundację Uniwersyteckich Poradni Prawnych.

W Punktach bezpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego powierzonych naszemu Stowarzyszeniu zyskaliśmy zaufanie klientów i opinię, że porady są przez nas prowadzone profesjonalnie, rzetelnie i z dużym wyczuciem.

Każda rozwiązana sprawa to nie tylko kolejny „numer klienta” w statystykach. To przede wszystkim problem, a nierzadko życiowy dramat człowieka, którego nie opuszcza poczucie bezsilności i bezradności; człowieka, któremu próbujemy pomóc w znalezieniu wyjścia z jego trudnej sytuacji. Staramy się pokazać, jak wielka siła drzemie w nim samym i jak wiele od niego zależy.

STOWARZYSZENIE "DOGMA" ZAPRASZA DO PUNKTÓW PORADNICZYCH PROWADZONYCH W POWIECIE GLIWICKIM

Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego

Urząd Gminy Rudziniec, ul. Gliwicka 26

Poniedziałek, piątek	9.00 - 13.00
Wtorek	11.30 - 15.30
Środa	11.00 - 15.00
Czwartek	13.30 - 17.30

Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego

Ośrodek Pomocy Społecznej Sośnicowice, ul. Szprynek 1

Poniedziałek	13.00 - 17.00
Wtorek - piątek	9.00 - 13.00

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej

Urząd Gminy Wielowieś, ul. Główna 1

Poniedziałek, wtorek	14.00 - 18.00
Środa - piątek	8.00 - 12.00

ZAPISY NA PORADY

- **telefonicznie** - pod numerem telefonu: **32 338-37-29**
w godzinach pracy urzędu
- **elektronicznie**:
 - pisząc na adres e-mail: npp@starostwo.gliwice.pl
 - lub zapisując się przy pomocy formularza
dostępnego na stronie: <https://zapisy-np.ms.gov.pl>
- **osobiście** - stawiając się w urzędzie

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

Ministerstwo
Sprawiedliwości

Dotacja została udzielona ze środków Powiatu Gliwickiego